

Kedves környékbéliek...

...köztük is kisteleki, csengelei, pusztaszeri, ópusztaszeri, dóci, sándorfalvi, szatmazi, zombói, forráskúti olvasóink! Való igaz, senki sem lehet próféta a saját falujában, de hírvivő bármikor válhat belőle. Nem kell hozzá más, legtöbbször csak közölni való történet, toll és papír.

Az újság, amely mohó módon gyűjti, és a maga módszerével vissza is adja az észrevételeket, ebből él. Remélhetőleg Önök is tapasztalták, rengeteg a pazarul kitalált eset, a valóság is ad elég érdekességet, a lapok oldalait mégis a mindennapok egyszerű eseményeiről tett följegyzések töltik meg. Aki ilyesmire adja a fejét, annak nem is kell nagyon messzire mennie; házunk táján, a kerítésen kívül akad közölni való bőven. A gyermekek dolgai, a jószágok cselekedetei, a köz állapota mind-mind kellek magukat... Ami köröttünk történik, érdekes lehet másoknak is, esetleg éppen azoknak, akik nem ott élnek.

Ennek jegyében indul útjára Kitekintő oldalunk, keddenként a mórakalmi, péntekenként pedig a kisteleki „nagyújságra” irányítva a fény pásztyáját. Mindazért, hogy ne csak a szerkesztőnek, hanem sokunknak legyen kedve vállalkozni a falusi hírvivő szerepére. Remélem, nem lesz belőle harag, ha kicsit urizálva köszönök be és közben el is: szolgálatukra.

Ajánlom magamat!

Majors Tibor

A végelszámolás napjai

Csengele vagyona

Mi lesz ezután? (Fotó: Gyenes Kálmán)

Nem csukhatták be úriember módjára a csarnokajtót a csengelei osztzkodók. Mint korábban már lapunkban is olvashatták, a gépműhelyben tartott közgyűlésen szövetkezetük megszüntetéséről határoztak a megyeszéki falu nyugdíjasai. Hasonló összejövetelre nem lesz már szükség, kétszáz embernek nem kell szavaznia a gépműhelyből alakított tanácskozában, de még nincs vége igazából a tévesztésnek. A lényeg csak ezután következik. Jönnek a végelszámolás nehéz napjai, amikor is pontosan kiderül: kinek, mi jár? Amikor már érezhetik zsebükben az embereket – megtörtént a váltás.

Erre a felemelő érzésre még várniuk kell az osztzkodóknak. Sora van ennek, mint a lepényevésnek – tudtuk meg. Mivel a csengeleiek már nem nagyon bíznak volt vezetőikben, külön csapatot kértek, máshonnan érkező szakembereket fogadtak a megmaradó vagyon fölértékelésére. Nem olcsó az ilyesmi manapság. Aztán más gond is rakosgatja fészket. Amint azt Auer Mihály volt igazgató mondotta, már a két gyűlés között négy rendőrségi följelentést kellett tennie. Nem voltak tekintettel a tolvajok még az illemhelyre sem. Annak és másnak, még mozdítható részeit szemelték ki maguk-

nak. Hiába voltak éberek az éjjeliőrök, serények a rendőrök, a vagyon ily módon is fogyatkozott.

Mint ismeretes, a hajdani ötezer hektáros szövetkezet földjei már korábban ki lettek osztva. Akkor mi az, ami még porciózható? Amikor rákérdeztünk az igazgatóra, ezt mondta:

– Gyakorlatilag van egy üresen álló, 350 férőhelyes tehenészeti telep, a szárított-üzem a 300 vagonos magtárral, a 800 férőhelyes hízómarhatelep, a központi major, létesítményeivel, irodával. A kertészet, termálkút-tal. Ezenkívül 140 tehén és annak szaporulata, de a bikákat már eladtuk, az üszöket hagytuk továbbtartásra. A földek gondja-baja, amit eddig nekünk adtak használatra, most már a tulajdonosa nyakába szakad. Eddig hetven-nyolcvan ilyen bérletünk volt. Hogy velük és a szövetkezetben dolgozó hetven családdal mi lesz, nem tudom?

Azt mondták mások, hogy ez már ne legyen a volt vezetőik gondja. A tartozásokat meg kell adni, annyi biztos.

Erről Auer ezt mondta:

– Legelőször az állam felé kell kiegyenlíteni a követeléseket, aztán a többi. Az adóhivatal fölülvizsgálja az eddigieket.

Oda jutottunk az összegzéshez, hogy ami a ceremónia legvégén megmarad, az lesz az igazán szétszórható csengelei vagyon.

M. T.

Kivágták a rezet a kistelekiek Kábelgyár - német mintára

Ahol sok drótból egy drót lesz. (Gyenes Kálmán)

Naponta indulnak a megrakott kamionok a kisteleki kábelgyárból. Viszik a világ minden tájára a jó portékát. Hozni érte nem ők hozzák a rossz forintot, az hozzájuk a magyar bankból érkezik. Hála Istennek: érkezik! A gyár termékei ismertek, mondják: nincs az a rézdrót, amit emberek föl ne szálnának. Az sem mellékes, hogy nem régebben ehhez a tanyai „kócerájhoz” csatolták a nagyvárosi gyárat. Pontosabban: közös felügyelet alá hoztak két azonos érdekeltségű vállalkozást, a kistelekit meg a szegedit.

Kánitz Zoltán igazgató elégedettnek látszott, amikor oda érkeztek.

– A Siemens-házon belül, innen látjuk el a német, az osztrák és az olasz piacot. És természetesen a magyart is.

Amikor eladták a gyárat, együtt az összes magyar kábelgyárral, német, osztrák konzorcium vette meg. Azóta a kistelekiek a hírközlő kábel helyett a vezérlőkábeleket gyártják. Milliárdokban mérrik erejüket, ahogy erre felmondják, kívülről is pofát adtak a valamikori gépállomás lerobbant épületeinek.

Az udvaron is fölfedhetők a rendezés nyomai. Erdőt ta-

roltak, fát ültettek, rakodótér alakítottak. Összebb és széjjelebb is húzták magukat. Belül, a hatalmas csarnokok gépeivel vágták ki igazán a rezet. Egyik részen szállára szedik a csupasz vezetéket, a másikban pévécc ruhába öltöztetik azokat, hogy a legokosabb masinasorral a helyükre – esetünkben: nagy fadobokra – csévéljék a piacról való portékát. Az egyik gép-sor a gyártójáról és nagyságáról kapta a Müller papa elnevezést, merthogy kisebbek is vannak itt.

– Számítógépes agya mindent megjegyez, csak etetni kell – vesszük személyesre a figurát Gyapjas Sándor gépkezelővel, aki éppen két vezetéket meghámozott végét tekeri egygő. – Mindent mutat, mér, darabol, teker, ellenőriz és a végén a raklapra igazítja a kész kábelt.

A fiatalember az éppen esedékes műszakba, Ottó öccsével, Zsótér Lajossal meg annak testvérével, Zsolt-tal érkezik Pusztaszerről, auból. A meló teltével sietnek haza, Gyapjas Sándor az ottani földügyek intézője s emellett még váltja az asszonyt a gyermekpszichológus. Emiatt a német munka utáni megérdemelt sörivás legtöbbször elmarad.

Aki gyémántkővel bontja a vastag drótot vékonyabbra, az a kábelgyártás egyik legfon-

tosabb részébe fog. Molnár László szerszámokat készít az ilyen munkához. Rajzból, méreter darabból és néha fejből is. Amellett még a szükséges javítások is rá maradnak. Találkozásunkkor éppen a drótszállázó masina befutója nem volt jó, azon hegesztett. Azt mondta, a váltással európai mércét állítottak, igyekeznük kell.

Bár sokak elkészöntek, vagy el kellett köszönniük a gyártól, a hatalmas csarnokban – amelyben ameddig a szem ellát, mindenhol gépek, huzalok, csévék – maradt azért ember. Szabó Istvánék hatan állnak helyt, ahogy mondják: vállukon nyugszik az ötezer tonna réz súlya.

Többek közt – tegyük hozzá! Amint végigjár az idegen a bődületes hodályon, könnyen támad az az érzése: mintha a gépek egy kicsit neki is integetnének. Ismerőse nevében is nevezi azt a sportpályai örömmozdulatot, amit a sok rézcsevélő kar üteme mutat, de kéri, ne mondja ki, mert akkor, neki – annyi! Emiatt maradunk is magunknak, s átvágunk a gyár meleg részlegén, ahol nemes egyszerűséggel, csupán annyi történik, hogy „bejön a réz, kimegy a kész”. Aztán a sarki golyafészkekben dől el minden. A sarokba emelt ellenőrzési ponton minden kábel minden szálát megvizsgálja a

minőségért felelős számítógép. Azért a hagyományos ellenőrzés módjára is fény derült. Az igazgató odaszól egy régi szakinak: tudja, hogy ez volt az utolsó! Majd kicsit szabadkozik, hogy nagyon jó munkás az illető... és a szonda tényleg kegyetlen, de változnak az idők. Különben a kisteleki gyár korábbi 450 dolgozójából mára 240 maradt. És nem is mind azok, akik előtte ott voltak. Hallottuk az irodában, hogy majdnem mindenkinek van érettségije, és az újakért nem járja körbe a kábelbusz a környező falvakat. Sőt, az októberi változás óta a szegedieket szedi össze reggelként.

Más lett mára a világ. Örülnünk kell mindennek, ami éppen örömdet. Alátámaszthatja ebbéli vágyódásunkat az egyik idejéről külföldi szakember kijelentése, akinek dolga a magyar állapotok felügyelete: ha más- hol, például éppen Kínában olcsóbban kapják a munkásokat, és ha a szállítás meg az átállítás megéri, oda viszik a gyárat...

Ha kivágjuk a rezet, ha nem: tartsuk mi is ehhez magunkat! És maradvány egy másik közmondásnál, addig üs-sük a vasat, míg meleg. Vagyis: addig dolgozzunk jól, míg lehet...

Majors Tibor

Halló!

● Munkatársunktól
Javasolom, hogy az itteni lapszámon bátran teremtsünk kapcsolatot. Jelezzünk öröme, bánatra. Valaha erre a füst elegendőnek mutatkozott, később a galamb és a táviró is megtette, de mióta Bell apánk kitalálta a telefont – az a legjobb. Ugyanis...

Balástyán

Ábrahám Józseftől Zsurkán Lászlóig tart a telefonos nevek, cégek sora. A Déltáv Rt-től kapott tájékoztató szerint, nemsokára további 507 helyen csörög, prűtyög majd új készülék. Még szerencse, hogy nem egyszerre, mert akkor olyan robajjal lenne, hogy a szomszédos Kistelek elirigyelhetné ezt a városi zajosságot. S akkor, nemcsak az új tornacsarnok miatt lenne orrolás...

Dócban

Ha nem nyitják ki a telefonkönyvet, akkor is tudják: az Alsónyomás úti pecsoraikatórház az első bejegyzés. Száma bármikor változhat, mert mostanában mindenhol nagy hórúkkal fogtak a honi telefonállapotok megjavításához, így Dóc se kivétel. A mi számaink 63 leendő és 35 már meglévő vonalról árulkodnak. Bátran mondhatjuk: Dóc – igazi góc!

Forráskúton

Itt se állhat meg az élet, bár a látszat az, hogy a telefonosok kicsit elhanyagolták a falut. Mindössze 96 helyre vitték el a gyors kapcsolatteremtés lehetőségét segítő technikát, holott a falubeliek még 336 helyre kívánnák. Mindenható olyat, ahonnet akadály nélkül szólólnak – akár a költészet napján is – a keresetlenül mondott szép szavak. Álom ez, nagyon szép álom...

Zsombón

Errefelé még a tanyavilágot is föltelefonozzák. Rége óta tudjuk, írjuk ezt, s bizony, most is nagyon jólesik az ismétlés. Csak csinálják, úgy, mintha mi sem történt volna. Mintha az árak nem emelkednének, a bérek nem romlanának szinte napról napra. A tanyai telefon nem olcsó mulatság. Ha nincs részen a gazda, rámehet a beszedre az a bizonyos fehérnemű is. S akkor se inge, se gatyája...

Pusztaszeren

Bajba került a perczeli leágazás, mert ahányszor fú a szél, annyiszor szakad meg a vonal. A majorbéliek balladái megfogalmazása: néma készüléknek beszélnek, ha szólnak érte.

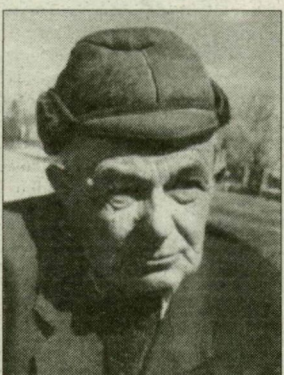
Tárcsázzon!

A változásért, Perczel világba kapcsolódásáért megadjuk a 06-20-444-161-es rádiótelefon számát, s ha bekapcsolva találják (szombaton és hétfőn 14–18 óra között), adjanak hírt magukról, ne is kelljen kérdezni: Halló, történt valami arrafelé?

Érdemes volt-e tüntetni?

Szabó Ágnes, ópusztaszeri lakos: – Nem nagyon szoktam politizálni. Igazából nem is érdekel. A tévében láttam, hogy a gazdák traktorokkal és más gépekkel állnak kint az úton. Szerintem értek el vele eredményt, de hogy pontosan mit, azt nem kísérem figyelemmel, de nekik biztos érdemes volt.

Dékány Ferenc, ipari munkás, dóci nyugdíjas: – Nem azért kellene tüntetni, hogy az adót töröljék el, hanem azért, hogy az árut el tudják adni. Annak más alapja van, hogy a politikusokat eltávolítsák. Ha ők az alálltak ki, akkor már eleve nem jól kezdték. Nagyon eldurvult, nem a lényegre csinálgát.

Sarró Ernőné, ötgyermekes, homokpusztai gazdálkodó: – Érdemes volt nekik tüntetni. Annaira föl vitték már az árakat így is... mit akarnak még? Az ember azért is megfizeti az adót, ha megveszi, amit elvet... a szántásért, ha elszállítja a piacra, azért is. Szerintem még nem értek el eredményt, ennek még folytatása lesz.

Zsótér József, pusztaszeri gazda: – A mezőgazdaság problémájára a Parlamentben jobban ügyelnek most már. A törvény alkotásánál csak részben vették figyelembe a gazdatiszák követeléseit. Igazi, jó úton haladt a tüntetés, mikor a politikusok kezdtek beleavatkozni. Innentől más színeket öltött...